

Geologiya va mineralogiya asoslari

1. Geologiya atamasining mazmuni.
2. Geologiya fanining tarmoqlari.
3. Geologiya fanining taraqqiyoti.
4. Geologiya fanining shakllanishiga katta hissa qo'shgan olimlar.
5. «Geologiya» atamasining etimologik, lug'aviy va ilmiy ma'nolari deganda nimalarni tushunasiz?
6. Geologiya atamasini kim va gachon fanga kiritgan?
7. Geologiya fanining asosiy tarmoqlari haqida nimalarni bilasiz? .
8. Geologiya qaysi fanlar bilan uzviy aloqada?
9. Geologiya fanining shakllanishiga hissa qo'shgan olimlar va ularning fikri to'g'risida ma'lumot bering.
10. Yerning Koinotda tutgan o'rnini.
11. Qadimda odamlarning Yer shakli haqidagi tasavvurlari.
12. Yerning shakli haqidagi tasavvurlarning ilmiy asosga ega bo'lishi.
13. Yerning shakli va kattaligi.
14. Yerning tashqi qobiqlari.
15. Quyosh tizimi deganda nimani tushunasiz?
16. Yer to'g'risida qadimda qanday fikrlar mavjud bo'lgan? Yerning shakli to'g'risida fikrlar qanday rivojlangan?
17. Yerning qutbiy radiusi bilan ekvatorial radiusi orasida qanday farq bor?
18. Yerning tashqi qobiqlariga tavsif bering.
19. Seysmik to'lqinlar haqida tushuncha.
20. Yerning seysmik modeli.
21. Yer sharining seysmotomografik kesmasi.
22. Apvelinglar yoki superplyumlar.

24. Daunvelinglar yoki sleblar
25. Mantiyadagi konvektiv oqimlar
26. Yer qobiqlarining petrokimyoviy tarkibi
27. Yeming kimyoviy xususiyatlari
28. Yer magnetizmi
29. Yerning asosiy xususiyatlariga nimalar kiradi?
30. Yerning zichligi yer po'sti, mantiya va yadrosida qanday qiymatlarga ega?
31. Yerning ichki tuzilishi qanday usullar yordamida aniqlanadi?
32. Konvektiv oqimlar qanday vujudga keladi?
33. Apvelling va daunveling orasida qanday munosabat bor?
34. Yerning inarkazi tomon haroratning ortib borishiga sabab nima?
35. Yerning ichki issiqlik manbai nima?
36. Yer magnetizmi kanday xususiyatlarga ega?
37. Yerning asosii kimyoviy xususiyatlari haqida nimalami bilasiz?
38. Minerallar.
39. Tog' jinslarini hosil kiluvchi minerallar.
40. Minerallarning fizik xususiyatlari.
41. Magmatik, cho'kindi va metamorfik tog' jinslari.
42. Minerallarning kristallanish jarayoni qanday kechadi?
43. Qanday kristallografik singoniyalar ajratiladi?
44. Minerallarni aniqlashda qanday belgilardan foydalaniladi?
45. Qaysi minerallar tog' jinslarida eng ko'p uchraydi?
46. Magmatik jinslarning asosiy minerallarini tavsiflab bering.
47. Cho'kindi jinslarning asosiy minerallarini tavsiflab bering.
48. Metamorfik jinslarning asosiy minerallarini tavsiflab bering.
49. Tog' jinslari asosan necha guruhdan iborat
50. Chukindi tog' jinslari tushunchasi.
51. Cho'kindi tog' jinslarining tarkibiy qismlari.
52. Cho'kindi tog' jinslarining guruhlarga bo'linishi.

53. Cho'kindi jinslardagi foydali qazilmalar.
54. Kimyoviy va organik yo'l bilan paydo bo'lgan cho'kindi jinslardagi foydali qazilmalar.
55. Cho'kindi tog' jinslarining tarqalishi.
56. Cho'kindi jinslar tasnifi qanday tamoyillarga asoslangan?
57. Allotigen komponentlar deganda nimani tushunasiz?
58. Allotigen komponentlar qanday minerallardan iborat bo'ladi?
- « Bo'lakli janslarning tasnifi.
59. Bo'lakli jinslarning hosil bo'lish sharoitlari.
60. Gilli jinslarning mineral tarkibi va turlari
61. Karbonatli jinslarning mineral tarkibi va turlari
62. Kremniyli jinslarning mineral tarkibi va turlari
63. Tuzli jinslarning mineral tarkibi va turlari
64. Kaustobiolitlarning turlari va hosil bo'lish sharoitlari
65. Allitli va temirli jinslarning mineral tarkibi
66. Marganecli va fosfatli jinslarning mineral tarkibi
67. Allotigen komponentlarning diagenetik o'zgarishi nimalarga bog'liq?
68. Granulometrik va mineral tarkib orasida qanday bog'liqlik bor?
69. Autigen minerallar deganda nimani tushunasiz?
70. Cho'kindi jinslarda organik qoldiqlar qanday o'rin tutadi?
71. Tog' jinslarining strukturasi deganda nimalar tushiniladi?
72. Granulometrik tarkibi bo'yicha terrigen jinslar qanday tabaqalanadi?
73. Bulaklarning shakli va dumaloqligi nimalarga bog'liq?
74. Bo'laklarning mo'ljallanib yotishi qanday hosil bo'ladi?
75. G'ovaklik va kirituvchanlik nima? Ular orasida qanday bog'liqlik mavjud?
76. Biokimyoviy jinslarda qanday strukturalar ajratiladi?
77. Cho'kindi jinslarning teksturasi deganda nima tushuniladi?
78. Teksturalar kelib chiqishi bo'yicha qanday turlarga bo'linadi?
79. Dinamik teksturalar necha xil bo'ladi?

80. To'lqin ryablari nima?
81. Qatlam ostida qanday dinamik teksturalar kuzatiladi?
82. Qiyshiq qat—qatliklar qanday hosil bo'ladi?
83. Teksturalami o'rganishning qanday nazariy va amaliy ahamiyati bor
84. Magmatik jinslarning hosil bo'lish sharoitlari bo'yicha tasnifi
85. Magmatik jinslarning moddiy tarkibi bo'yicha tasnifi
86. Intruziv jinslar
87. Subvulkanik jinslar
88. Vulkanogen jinslar
89. Tomirli jinslar

90. Magmatik jinslar qanday hosil bo'ladi?

91. Magmatik jinslar qanday tamoyillar asosida tasniflanadi?

92. Intruziv jinslarning tipik tarqlarini ta'riflab bering.

93. Subvulkan jinslarning tipik tarqlarini ta'riflab bering

94. Vulkanogen jinslarning tipik tarqlarini ta'riflab bering

95. Pegmatitlar qanday yo'llar bilan hosil bo'ladi?

96. Pegmatitlar qanday turlarga bo'linadi?

97. Karbonatitlar qanday yo'llar bilan hosil bo'ladi va ularda qanday

konlar uchraydi

98. Metamorfizm turlari

99. 4 Metamorfik jinslarning belgilari

100. Gneyslar va slaneclar

101. Massiv tuzilishli metamorfik jinslar

102. Kontakt metamorfizmi jinslari

103. Meteoritlar tarkibi

104. Tog' jinslarning metamorfizmi nima?

105. Qanday metamorfizm turlari ajratiladi?

106. Metamorfik jinslarning o'ziga hos strukturalari nimalardan iborat?

107. Qanday metamorfik jinslar massiv tuzilishga ega bo'ladi?

108. Marmarlar qanday birlamchi jinslarning metamorfizmi tufayli hosil

bo'ladi?

109. Qanday jinslar kontakt metamorfizmi tufayli hosil bo'ladi?
110. Meteoritlar qanday turlarga bo'linadi
111. Geoxronologiya va geoxronologik shkalaning mazmuni.
112. Er va tog' jinslarining yoshini aniqlash.
113. Erning nisbiy yoshini aniqlash.
114. Er va tog' jinslarining mutlaq yoshini aniqlash.
115. Erning yoshi haqida nimalarni bilasiz?
116. Geoxronologik shkala mazmunini izohlang
117. Erning nisbiy yoshi deganda nimani tushunasiz?
118. Tog' jinslarining mutlaq yoshi qanday aniqlanadi?
119. Geoxronologik shkaladagi davrlar nomi nimaga asoslanib quyiladi.
120. Er taraqqiyotida hayvonot va o'simlik olamining eng rivojlangan

davrlarni belgilang

121. Tektogenez.
122. Tektonik harakatlarning turlari.
123. Tektonik strukturalar.
124. Burmali strukturalar.
125. Uzilmali strukturalar.
126. Tektonosfera deganda nimani tushunasiz?
127. Endogen jarayonlar va ularning energiya manbai qanday sodir bo'ladi?
128. Tektonik harakatlar qanday turlarga bo'linadi?
129. Burmaning hosil bo'lish mexanizmini tushuntiring.
130. Burma elementlariga nimalar tegishli?
131. Darzlik va uzilmali (diz'yunktiv) strukturalar to'g'risida nimalarni

bilasiz

132. Litosfera plitalari tektonikasi
nazariyasi ning
shakllanishi
133. Paleomagnetizm

134. Neotektik harakatlarni o'rganish usullari.
135. Neotektonik harakatlar, va relbif.
136. Zamonaviy tektonik harakatlar.
137. Litosfera plitalari tektonikasi nazariyasining asoschilari kimlar?
138. Litosfera plitalari tektonikasi nazariyasining asosiy tamoyillari nimalardan iborat?
139. Kontinentlar dreyfi deganda nimani tushunasiz?
140. Paleomagnetizm nima va lining asoschisi kim bo'lgan?
141. O'rta okean tizmasi qanday struktura?
142. Spreiding va rift vodiylariga ta'rif bering.
143. Obdukciya subdukciyadan nimasi bilan farq qiladi?
144. Neotektonik harakatlar deganda nimani tushunasiz?
145. Neotektonik harakatlar qanday usullar yordamida o'rganiladi?
146. Hozirgi zamon tektonik harakatlari qanday
147. Zilzila haqida umumiy ma'lumot.
148. Zilzilalar kuchining o'lchovi shkalalari
149. Zilzilaning Yer sharida tarqalishi.
150. O'rta Osiyo o'lkasidagi kuchli zilzilalar.
151. Tektonik va vulkanik zilzilalar.
152. Zilzila sabablari.
153. Zilzila oqibatlar.
154. Seysmologlarning hozirgi dolzarb vazifasi.
155. Zilzilani bashorat qilish muammolari
156. Zilzila deganda nimani tushunasiz?
157. Zilzilaning hosil bo'lish mexanizmi qanday?
158. Zilzila uchog'i nima?
159. Seysmik mintaq va aseysmik o'lka deganda nimani tushunasiz?
160. Medvedev va Rixter seysmik shkalalarining asosiy mohiyati va farqi nimalardan iborat?

161. Tsunami nima?
162. Zilzilani bashorat qilish mumkinmi?
163. Seysmograf va seysmogrammalar nima
164. Magmatizm jarayonlari.
165. Intruziv va effuziv magmatizm.
166. Intruziv jinslarning yer po'stida yotish shakllari.
167. Vulkan va uning mahsulotlari.
168. Vulkan turlari.
169. Vulkanlarning geografik tarqalishi.
170. Magma nima va u qanday hosil bo'ladi?
171. Magmatizm qanday jarayon?
172. Intruziyalar yer po'stida qanday shakllarni hosil qiladi?
173. Apofizalar nima?
174. Muvofiq intruziv shakllarni sanab bering?
175. Nomuvofiq intruziv tanalarga qanday struktura shakllari kiradi?
176. Issiq kontaktbo'yi o'zgarishlari nimalardan iborat?
177. Vulkan—tektonik strukturalar qanday hosil bo'ladi?
178. Suvosti va quruqlik vulqon yotqiziqlari qanday xususiyatlari bilan farqlanadi?
179. Vulkanizm jarayonining asosiy xususiyatlari nimadan iborat?
180. Vulkan morfologiyasi, elementlari deganda nimani tushunasiz?
181. Vulkan mahsulotlariga izox bering.
182. Metamorfizm tushunchasi haqida.
183. Metamorfizm jarayoni.
184. Metamorfizm turlari.
185. Bosim, harorat ta'siridagi metamorfizm jarayoni
186. Dinamometamorfizm va termal metamorfizm jarayonini qanday tasavur etasiz?
187. Mintaqaviy metamorfizmni izohlab bering

188. Endogen va ekzogen jarayonlarning o'zaro nisbati haqida.
189. Ekzogen jarayonlar tushunchasining mohiyati.
190. Ekzogen jarayonlarning landshaft hosil qilishdagi roli,
191. Nurash.
192. Nurash zonasi yoki gipergenez.
193. Nurashga ta'sir etuvchi omillar.
194. Nurash turlarining geografiyasi.
195. Nurash mahsulotlari.
196. Litologiya fanining o'rganish ob'ekti nimadan iborat?
197. Gipergenez nima?
198. Asosiy nurash omillarining mohiyatini ko'rsatii bering.
199. Kimyoviy nurashda yetakchi muhitlar nimalardai iborat?
200. Vodorod dissociaciyasi nima?
201. Kimyoviy nurash jarayonlarida qanday turla ajratiladi?
202. Gidroliz bilan gidrataciya orasida kanday farq bor?
203. Ion almashuv jarayoni qanday kechadi?
204. Oksidlanish jarayonini tushuntirib bering.
205. Silikatlarning o'zgarishidagi ketma—ketlikni ko'rsati bering.
206. Karbonatlarning erishi nimaga bog'liq?
207. Nurash jarayonida minerallarning beqarorligi nim bilan bog'liq?
208. Birlamchi jinslar tarkibi va nurash mahsulotlai orasida qanday bog'liqlik bor?
209. Biologik nurash qanday kechadi
210. Shamol haqida tushuncha.
211. Shamolning geologik ishi turlari.
212. Shamol hosil qilgan yotqiziqlar va relef turlari.
213. Deflacion sahrolar.
214. Akkumulyativ sahrolar
215. Shamol deb nimaga aytiladi?
216. Shamol qanday geologik ish bajaradi?

217. Deflyaciya, korraziya, transportirovka, akkumulyaciya jarayonlariga qisqacha tavsif (misollar bilan) bering.

218. Barxanlar dyunalardan nimasi bilan farq qiladi?

219. Eol ryablari nima?

220. Lyossli jinslar qanday xususiyatlarga ega?

221. O'rta Osiyodagi sahro yotqiziqlarini ta'riflab bering

222. Suv oqimlarining umumiy xususiyatlari

223. Suv oqimlarining turlari

224. Vaqtincha oqar suvlar tushunchasi.

225. O'zanli va o'zansiz vaqtincha oqar suvlar.

226. O'zanli oqar suvlarning geologik ishi.

227. Soylik va jarlarning paydo bo'lish sabablari.

228. Sei hodisasi: yotqiziqlari va reliefi.

229. Elyuviy, delyuviy, prolyuviy cho'kindi jinslarning genetik qatori.

230. Vaqtincha oqar suvlar to'g'risida nimalarni bilasiz.

231. O'zanli va o'zansiz suv oqimiga qiyosiy tavsif qanday beriladi?

232. Uzanli suv oqimining xususitlarini gapirib bering.

233. Sei hodisasi va uning oqibatlarini haqida qanday fikrdasiz?

234. Lyoss, lyossimon jins va ularning genezisi to'g'risida qanday g'oyalar

bor

235. Daryolar haqida umumiy tushuncha.

236. Tog' va tekislik daryolari, ularning asosiy xususiyatlari.

237. Daryolarning kuchi. Beruniy qonuni.

238. Eroziya turlari. Terrasa va ularning turlari.

239. Daryo yotqiziqlari — allyuvial jinslar

240. Daryo deganda nimani tushunasiz?

241. Daryolarning hosil bo'lishiga qanday omillar ta'sir qiladi ?

242. Supa nima?

243. Kayirchi?

244. Daryo vodiylarining qanday genetik turlari bor?

245. Delbta, vodiy va havza nima?

246. Allyuviyning teksturasi va strukturasin tahlil qilish orqali nimalarni
biiib olish mumkin

247. Muzliklar hakida ma'lumot.

248. Muzliklarning tarqalishi.

249. Muzliklarning turi.

250. Muzliklarning harakati.

251. Muzlikning bosib kelishi va qaytishi.

252. Muzliklarning geologik ishi.

253. Muz yotqiziklari.

254. Muzliklar qanday hosil bo'ladi?

255. Ekzaraciya va ablyaciya nima?

256. Trog bilan daryo vodiysining farqi nimada?

257. Morena va uning turlari qanday paydo bo'ladi?

258. Muzliklaming harakatini tushuntiring.

259. Morena amfiteatri deganda nimani tushunasiz?

260. To'rtlamchi davr muzlikJari qanday sabablarga binoan paydo bo'lgan

261. Dengiz va okeanlar to'g'risida umumiy ma'lumot.

262. Dengizning geologik ishi bilan bog'liq olimlar fikri.

263. Okeanlardagi chuqurlik zonalari.

264. Okeanlar harorati va sho'rliqi.

265. Okeanlardagi erigan tuzlar.

266. Dengizlarda organizmlaming tarqalishi.

267. Dengizlardagi mexanik harakat.

268. Dengiz va okeanlarda cho'kindilarning to'planishi.

269. Okean va dengizlardagi qazilma boyliklar.

270. Nega Dunyo okeani deb aytiladi?

271. Dunyo okeani qismlariga nimalar tegishli?

272. Dunyo okeanida qanday chuqurlik zonalari bor?

273. Gidrostatik bosim nima?

- 274. Okeanlardagi mexanik harakat qanday o'zgaradi?
- 275. Okean suvlarining harorati va sho'rliги kanday o'zgaradi?
- 276. Okean tubidagi geologik jarayondar qanday turlarga bo'linadi?
- 277. Dengiz tubidagi cho'kindi jinslar bilan bog'liq bo'lgan qanday qazilma

boyliklar bor

- 278. Yerosti suvlari haqida tushuncha.
- 279. Yerosti suvlarining paydo bo'lishi.
- 280. Yerosti suvlarining turlari.
- 281. Yerosti suvlarining kimyoviy tarkibi.
- 282. Mineral suvlar.
- 283. Karst bo'shliqlari va voronkalari
- 284. Ko'chkilar
- 285. Er osti suvlari deganda nirmani tushunasiz?
- 286. Hidrogeologiya nima?
- 287. Erosti suvlari kanday paydo buladi?
- 288. Kondensacion va yuvenil suvlar kanday paydo bo'ladi?
- 289. Sedimentogen, singenetik va epigenetik suvlar qanday genezisga

ega?

- 290. Artezian suvlar qanday suvlar?
- 291. Mineral suvlar haqida nimalarni bilasiz
- 292. Olamning paydo bo'lishi.
- 293. Yer va yer po'sti geologik taraqqiyotining asosiy xususiyatlari.
- 294. Yerning taraqqiyot bosqichlari,
- 295. Yeri taraqqiyotining tokembriy, paleozoy va mezo — kaynozoy

bosqichlari.

- 296. Odamning paydo bo'lishi.
- 297. Tarixiy geologiyaning asosiy maqsadi va vazifalari nimalardan

iborat?

- 298. Er va yer po'sti taraqqiyoti qachon va kimlar tomonidan o'rganilgan?

299. Er va yer po'stining geologik taraqqiyoti bosqichlariga xos asosiy xususiyatlar haqida nimdlarni bilasiz?
300. Okeanogenez va kontinentogenez qanday mazmunga ega?
301. Geotektonik bosqichlar mazmunida nimalar aks etgan?
302. Erning geologik va paleogeografik taraqqiyotida qanday asosiy bosqichlar ajratilgan?
303. Antropogen bosqichdagi asosiy o'zgarishlarga nimalarni kiritish mumkin
304. Yerning geologik taraqqiyoti va uning bo'linishi.
305. Tokembriy bosqichi.
306. Tokembriy bosqichining stratigrafik shkalasi.
307. Arxey erasidagi o'zgarishlar.
308. Proterozoy erasidagi o'zgarishlar.
309. Yerda hayotning paydo bo'lishi.
310. Erning qanday taraqqiyot bosqichlari ajratilgan?
311. Tokembriy bosqichi qancha davom etgan?
312. Tokembriy bosqichining stratigrafik shkalasi to'g'risida nimalarni bilasiz?
313. Bu bosqichda qanday geologik jarayonlar sodir bo'lgan?
314. Atmosfera va tog' jinslarining tarkibi qanday o'zgargan?
315. Bosqichning paleogeografiyasi qanday xususiyatlarga ega?
316. Erda hayotning paydo bo'lishi haqidagi pansperma konsepciyasining asosiy mohiyati nimalardan iborat
317. Paleozoy bosqichi va uning bo'linishi.
318. Quyi paleozoydagi asosiy o'zgarishlar.
319. Yuqori paleozoydagi muhim geologik jarayonlar,
320. Bosqichning paleogeografik tavsifi.
321. Tog' burmalanishlari.
322. Paleozoy bosqichi tushunchasi qanday mazmunga ega?
323. Quyi paleozoy bosqichining asosiy xususiyatlari nimalardan iborat?

324. Quyi paleozoy bosqichidagi o'zgarishlar haqida nimani bilasiz?
325. Yuqori paleozoy bosqichi qanday mazmunga ega?
326. Kaledon va gercin tog' burmalarining tarqalishi to'g'risida qanday fikrdasiz? .
327. Qazilma boyliklar to'g'risida nimalarni bilasiz?
328. Organik dunyosida qanday asosiy vaqealar sodir bo'lgan
329. Mezo — kaynozoy bosqichining umumiy xususiyatlari
330. Mezozoy bosqichidagi asosiy o'zgarishlar
331. Kaynozoy bosqichidagi asosiy o'zgarishlar
332. Mezo — kaynozoy bosqichga qaysi davrlar tegishli?
333. Bu boskich qancha davom etgan?
334. Mezozoydagi asosiy geologik o'zgarishlar haqida nimalarni bilasiz?
335. Organizmning mezozoy bosqichidagi taraqqiyotini qanday izohlaysiz?
336. Kaynozoydagi asosiy o'zgarishlar to'g'risida qanday fikrdasiz?
337. Odamning paydo bo'lishidagi qanday bosqichlarni bilasiz
338. Yer po'stining rivojlanishi haqidagi Beruniy va Ibn Sino fikrlari.
339. M.V.Lomonosovning «Yer qatlamlari haqida» nomli asaridagi asosiy g'oya.
340. Neptunistlar va plutonistlar fikri.
341. Pulbslanuvchi, kontrakciya va Yerning kengayishi haqidagi g'oyalar.
342. Matnliklarning gorizontal siljishi va neomobilistlar g'oyasi.
343. U.Kenning litosferalar plitasi tektonikasi va Yerning kengayishi haqidagi fikrlari
344. Beruniy yer pustining rivojlanishiga tegishli qanday g'oyani ilgari surgan?
345. Yer po'stidagi o'zgarishlarga M.V.Lomonosov nimani sababchi qilib ko'rsatdi?
346. Neptunistlar bilan plutonistlar qanday g'oyani ishlab chiqdilar?
347. Yerning siqilishi va kengayishi g'oyalarining tashviqotchilari kimlar?
348. Mobilistlar, fikcistlar, neomob ilistlar g'oyasining asosiy mohiyati

nimadan iborat?

- 349. U.Keri ilgari surgan g'oyalar qanday asosga ega
- 350. Tiklanadigan va tiklanmaydigan tabiiy resurslar.
- 351. Er bag'ridagi kazilma boyliklaming zahirasi va ularni bashoratlash.
- 352. Okean resurslari.
- 353. Ekologik muammolar va ulami yechish.
- 354. Tabiatni muhofaza qilish deganda nimani tushunasiz?
- 355. Qanday resurslarni tiklanadigan resurslar deb ataymiz?
- 356. Tiklanmaydigan resurslarga nimalar tegishli?
- 357. Okean resurslaridan qanday foydalansa bo'ladi?
- 358. Qazilma boyliklardan foydalanishning qanday yunalishlari bar?
- 359. Geoekologik muammolarni yechish va ulami bashoratlash

mumkinmi?

- 360. Orol muammosi to'g'risida qanday fikrdasiz